

Oogsten

in de schaduw van de blokken

De wijk

Nieuw Gent-Steenakker is gelegen aan de rand van het stadscentrum met de Zwijnaardsesteenweg als centrale winkelstraat. In dit gebied wonen iets meer dan 6000 mensen, waarvan meer dan de helft in de woontoren in de Kikvorsstraat. Deze wijk heeft als specifiek kenmerk dat er een grote concentratie aan sociale huisvesting is. De zes verouderde sociale woontorenstypen de wijk Nieuw Gent. Ruim de helft van de inwoners van de wijk is hier gehuisvest. Er is een grote diversiteit aan bevolkingsgroepen vertegenwoordigd. Het samenleven van verschillende groepen op een kleine oppervlakte brengt reële spanningen met zich mee. De verschillende bewonersgroepen praten nauwelijks met elkaar, ze kennen elkaar niet... Deze spanningen komen vooral tot uiting in klachten onder de noemer overlast. Nieuw Gent wordt wel vaker met deze term geassocieerd. Bovendien is er een grote verhuisgraad waardoor er een lage betrokkenheid is van de bewoners op de wijk. In verhouding tot de Stad Gent is deze wijk minder positief geëvolueerd op vlak van woningcomfort. Waar de Stad Gent in de jaren negentig

Stadslandbouw en gemeenschapstuinen vormen al enige tijd een trend die ook in Gent zijn weg heeft gevonden. Her en der duiken volkstuintjes, stadsackers, balkon- of terrastuintjes op. Er is ook al heel wat proza over geschreven. Daarom hier en nu geen uiteenzetting over wat je misschien wel een hype mag gaan noemen. We willen gewoon iets vertellen over de meerwaarde van een kleinschalig tuiniersproject in een specifieke context, nl. de sociale hoogbouw-site in Nieuw Gent en hoe dit project zich verhoudt tot de diversiteit op deze plaats en vooral: wat dit project betekent voor de bewoners die er leven.

een stijging liet noteren van het aantal woningen met middelmatig comfort, was in Nieuw Gent sprake van een afname. Voor het aantal woningen met groot comfort viel een kleine stijging op te tekenen maar die gaat absoluut niet in dezelfde trend met deze in de rest van de Stad. De woningkwaliteit in Nieuw Gent blijft dus achter. De woontorens, ondertussen in beheer van de fusiemaatschappij WoninGent, brengen hiervan een duidelijk beeld.

Deze woontorens worden omgeven door een groene zone. In het midden bevinden zich 'de tuintjes' van Nieuw Gent. Eind 2009 werd dit project op initiatief van Samenlevingsopbouw Gent vzw opgestart in samenwerking met buurtbewoners en wijkpartners. We realiseren dit project met Vlaamse middelen van 'Managers van Diversiteit'. De belangrijkste doelstelling de voorbije jaren was dan ook het interculturele samenleven in de wijk en meer specifiek in de sociale hoogbouw te bevorderen.

Diversiteit aan bewoners

Nieuw Gent wordt gekenmerkt door armoede, door ziekte en door kleur. Het aandeel OCMW-steuntrekkers in de wijk is twee maal hoger dan het aandeel van Gent. 29% van de wijkbewoners heeft last van één of meer langdurige ziekte, aandoeningen of handicaps. De bewoners van de wijk zijn afkomstig uit meer dan 120 verschillende landen van herkomst. Reeds enige tijd brengen we een deel van de bewoners samen in de tuinierswerking. De tuiniers hebben hun roots in verschillende windstreken en werelddelen, van Afghanistan tot Tunesië, van Egypte tot China, van de Brugse Poort tot Nieuw Gent. Jong en oud, gezinnen, alleenstaanden... we bereiken een breed scala. We blijven ook inspanningen leveren om zoveel mogelijk bewoners te leren kennen en te betrekken, met bijzondere aandacht voor de meest kwetsbare bewoners. Dit doen we onder meer door de tuintjes regelmatig in de kijker te zetten aan de hand van feesten en ontmoetingsactiviteiten. Maar we trekken soms ook naar de inkomhallen van de woontorens om ontmoetingsmomenten daar te laten doorgaan. Dit

doen we steeds samen met vrijwilligers. Een harde kern van 25 bewoners staan steeds klaar om de handen uit de mouwen te steken. Wat deze mensen vooral bindt is dat ze samen leven in deze wijk.

Doe-participatie

Door in de wijk een plek te creëren die van hen is en op deze plek samen aan de slag te gaan, kunnen we de band met elkaar én met de wijk verstevigen. Tussen de verschillende bewoners vormen zich netwerken die voor buitenstaanders niet altijd even herkenbaar zijn. Door samen met de bewoners aan de slag te gaan in en rond de tuintjes worden deze netwerken zichtbaar. Het tuiniersproject slaagt erin deze netwerken te versterken en te diversifiëren.

Het gaat vaak om kleine dingen, maar die voor bewoners uitermate veel betekenen: uitwisselen van groenten, boodschappen doen voor elkaar, bakken van koekjes en pralines, uitwisselen van recepten... Verschillende tuiniers zijn het erover eens dat ze nu in contact komen en ook praten met bewoners van andere origine waarmee ze vroeger geen woord wisselden. De “tuintjes” zijn zo uitgegroeid tot een dynamische ontmoetingsplaats in de wijk. Natuurlijk loopt niet alles altijd van een leien dakje. Door bewoners zelf verantwoordelijk te maken voor alle aspecten van het project zijn er soms keiharde discussies. De diversiteit in de groep leidt ook tot een diversiteit aan meningen. Niet alleen is het moeilijk zoeken naar

overeenstemming, ook de communicatie zelf is een echte uitdaging! Zeker in deze setting stoten we op de grenzen van klassieke vergadertechnieken. Daarom zijn de ontmoetingsmomenten in de tuintjes minstens even belangrijk. Door informele gesprekken worden vele zaken verduidelijkt en komen de verschillende aspecten van het samenleven in de wijk ook aan bod. Daarom trotseren we liever een paar keer meer de koude dan uit te wijken naar een zaal.

Uitdaging voor de toekomst

‘De tuintjes’ is een mooi voorbeeld van wat een basisvoorziening binnen het opbouwwerk kan betekenen. Ze zijn een ankerplaats geworden waar

verschillende partners samen aan de slag gaan om te werken aan een meer leefbare wijk.

Nu stelt zich de vraag hoe we met deze grote en diverse bewonersgroep aan de slag kunnen rond het thema wonen. Want hoe succesvol de tuintjes ook zijn, de woonomstandigheden in de sociale woontorens zijn daarmee niet verbeterd. De vochtproblemen, de liften die niet naar behoren werken, het lage wooncomfort, de beperkte leefruimtes en de hoge huurlasten blijven een dagdagelijkse realiteit voor al deze bewoners.

Een duurzame basisvoorziening wordt dus de toekomstige uitvalsbasis om met vereende krachten te ijveren voor een verbeterde woon-situatie in Nieuw Gent.

Wordt vervolgd!

Bron cijfergegevens: Wijkmonitor Nieuw Gent, Stad Gent,

http://www.gent.be/docs/Departement%20Stafdiensten/Dienst%20Stedenbeleid%20en%20Internationale%20Betrekkingen/Dataplanning%20en%20Monitoring/20_NieuwGentUZ.pdf